

Värskas Gümnaasiumi ainekava põhikooli 1. kooliastmele	
Ainevaldkond:	Keel ja kirjandus
Õppeaine:	EESTI KEEL
Klass:	2. klass
Tundide arv õppeaastas :	7 tundi nädalas/245 tundi õppeaastas
Rakendumine:	1.09.2012, täiendatud 1.09.2015, täiendatud
Koostamise alus:	põhikooli riiklik õppekava; Värskas Gümnaasiumi põhikooli õppekava
<p>1. Õppeaine kirjeldus</p> <p>2.klassis on eesti keel kirjandusega lõimitud õppeaine, milles taotletakse nii keele- kui ka kirjandusõpetuse eesmärgid. Õpilaste teadmisi ja oskusi kujundatakse kolmes õppevaldkonnas: suuline keelekasutus (kuulamine, kõnelemine), lugemine ja kirjutamine. Suuline keelekasutus hõlmab eneseväljendust argiolukorras ning eakohase suulise teksti mõistmist ja edasiandmist. Lugemise õpetamisel kujundatakse oskust töötada tekstiga eakohaste juhiste alusel. Kirjutamise õpetusega kujundatakse õigekirjaoskust õpitud keelendite piires ja suutlikkust end eesmärgipäraselt kirjalikult väljendada.</p>	
<p>2. Õppe- ja kasvatuse eesmärgid</p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) õpib mõtestatult lugema ja kirjutama oma loomevõime ja eluliste vajaduste kohaseid eri liiki tekste; 2) õpib koolis ja koolivälises suulisel suhtluses selgelt väljenduma; 3) arendab oma suulist ja kirjalikku väljendusoskust, omandab (esmaselt) õigekirjaoskuse; 4) huvitub raamatutest ning loeb eakohast ilu- ja aimekirjandust; 5) analüüsib tekste ja oma tegevust õpetaja juhiste kohaselt; 6) austab eesti keelt kui rahvuskultuuri kandjat ja tahab õigesti kõnelda ja kirjutada; 7) õpib hankima teavet lastele määratud teatmeteostest, lasteportaalist ja lasteajakirjadest ning lihtsamatest sõnaraamatutest. <p>Hea on kasutada õppemängu ja mängulisi võtteid. Mängus omandab laps teadmisi ja oskusi suhteliselt kergemini ja kiiremini kui muus tegevuses.</p> <p>Eesmärkidest lähtuvalt kujundatakse järgmisi osaoskusi: kuulamine, kõnelemine, lugemine, kirjutamine.</p>	
<p>3. Õpitulemus</p> <p>SUULINE KEELEKASUTUS</p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) eristab täis- ja suluta hääliku pikkusi; 2) kuulab õpetaja ja kaaslase eakohast teksti ning toimib saadud sõnumi kohaselt õpetaja abil; 3) koostab kuuldu põhjal lihtsamat skeemi ja kaardi õpetaja abil; kasutab kõnes terviklauseid; 4) teab ja leiab vastandtähendusega sõnuning õpetaja abiga ka lähedase tähendusega sõnu; 	

- 5) väljendab arusaadavalt oma soove ja kogemusi väikeses ja suures rühmas, vestleb oma kogemustest ja loetust;
- 6) annab õpetaja abiga edasi jutu pildiseeria, pildi või küsimuste toel, mõtleb jutule alguse või lõpu;
- 7) vaatleb ja kirjeldab nähtut, märkab erinevusi ja sarnasusi õpetaja suunavate küsimuste toel;
- 8) esitab luuletust peast;

LUGEMINE

Õpilane:

- 1) loeb õpitud teksti suhteliselt õigesti, ladusalt (lugemistempo võib olla kõnetempost aeglasem),
- 2) parandab ise oma lugemisvigu, mõistab häälega või endamisi lugedes loetu sisu;
- 3) vastab teemakohastele (ka lihtsamatele tekstis mitte otsese infoga seotud) küsimustele;
- 4) leiab tekstis iseseisvalt vastused konkreetsetele küsimustele ja töötab õpetaja abiga ;
- 5) tunneb ära jutu, luuletuse, mõistatuse, näidendi ja vanasõna;
- 6) kasutab õpiku sõnastikku õpetaja abiga sõnade leidmiseks ;
- 7) on lugenud mõnda lasteraamatut, nimetab tegelasi ja annab edasi loetu sisu mõne huvitava, enam meeldinud episoodi järgi;

KIRJUTAMINE

Õpilane:

- 1) kasutab kirjutades õigeid väikeste ja suurte kirjatähtede tähekujusid ja seoseid;
- 2) kirjutab tahviilt või õpikust ära;
- 3) täidab iseseisvalt õpilaspäevikut ja kujundab vihikut, paigutab näidise järgi tööd vihikulehele, kirja joonelisele lehele, varustab töö kuupäevaga;
- 4) koostab õpetaja abiga kutse, õnnitluse ja teate;
- 5) kirjutab loovtöö ning ümberjutustuse pildiseeria, tugisõnade ja küsimuste abil;
- 6) eristab häälikut, tähte, täis- ja kaashäälikut, silpi, sõna, lauset, täishäälikuühendit;
- 7) kirjutab õigesti sulghääliku omasõnade algusesse ja omandatud võõrsõnade algusesse;
- 8) märgib kirjas õigesti täishäälikuid;
- 9) teab peast võõrtähtedega tähestikku;
- 10) alustab lauset suure algustähega ja lõpetab punkti või küsimärgiga;
- 11) kasutab suurt algustähte inimeste ja loomade nimedes, tuttavates kohanimedes;
- 12) kirjutab õigesti sõnade lõppu -d (mida teed?), -te (mida teete?), -sse (kellesse? millesse?), -ga (kellega? millega?), -ta (kelleta? milleta?);
- 13) kirjutab etteütlemise järgi õpitud keelendite ulatuses sisult tuttavat teksti ja kontrollib kirjutatut näidise järgi (20–25 sõna lihtlausestena)

4. Õppesisu

KUULAMINE

Hääliku pikkuste eristamine, pöhirõhk suluta kaashäälikul.

Õpetaja ja kaaslaste suulise mitmeastmelise juhendi meelde jätmine ja selle järgi toimimine.

Õpetaja ettelõetud ainetekstist oluliste mõistete leidmine ja lihtsa skeemi koostamine õpetaja juhendamisel.

Kaaslase ettelugemise kuulamine ja hinnangu andmine ühe aspekti kaupa (õigsus, pausid ja intonatsioon mõtte toetajana)

Seto muinasjuttude kuulamine.

KÕNELEMINE

Sõnatähtenduste selgitamine ja täpsustamine aktiivse sõnavara laiendamiseks.

Kuuldud jutu ümberjutustamine; pikema dialoogi jälgimine, hinnangud tegelastele ja sisule.

Hääldus- ja intonatsiooniharjutused.

Eneseväljendus dramatiseeringus ja rollimängus.

Kõne eri nüansside (tempo, hääletugevus, intonatsioon) esiletoomine dramatiseeringus jm esituses.

Kõnelemine eri olukordades (telefonitsi, rühma esindajana), rollimängud.

Nii enese kui ka teiste tööde tunnustav kommenteerimine.

Oma arvamuse avaldamine (raamatu, filmi jm) kohta ja selle põhjendamine.

Arutlemine paaris ja rühmas: oma suhtumise väljendamine, nõustumine ja mittenõustumine, ühiste seisukohtade otsimine.

Sündmuse, isiku, looma, eseme kirjeldamine tugisõnade, skeemi, tabeli abil.

Mõtete väljendamine terviklausetena. Küsimuste moodustamine, küsimuste esitamine ja neile vastamine.

Eri meeleoluga luuletuste (aastaajad, laste elu) mõtestatud peast esitamine.

LUGEMINE

Lugemistehnika arendamine õpetaja juhendite järgi: oma lugemisvea parandamine, kui sellele tähelepanu juhitakse, sobiva intonatsiooni kasutamine. Lugemistehniliselt raskete sõnade ja sõnaühendite lugema õppimine.

Kahekõne lugemine, intonatsiooni ja tempo valik saatelause alusel ja partnereid arvestades.

Eri liiki lühitekstide (teade, kiri, ajakirja rubriik, sõnastik) mõistev lugemine. Oma ja õpetaja käekirjalise teksti lugemine klassitahvliit ja vihikust.

Raamatu/teksti üldine vaatlus: teksti paigutus, sisukord, õppeülesannete esitus. Üksikute tingmärkide (õppekirjanduse tingmärgid, liiklusmärgid jms), skeemide, kaartide ja tabelite lugemine õppekirjanduses ning lasteraamatutes.

Teksti sisu aimamine pealkirja, piltide, üksiksõnade jm alusel.

Tekstist õpitavate keelendite, samuti sünonüümide, otsese ja ülekantud tähendusega sõnade jms leidmine. Õpiku sõnastiku kasutamine.

Tekstis küsimuse, palve, käsu ja keelu äratundmine. Loetud jutustuse ja muinasjutu kohta kava koostamine (teksti jaotamine osadeks); skeemi/kaardi koostamine õpetaja abiga.

Loetu põhjal teemakohastele küsimustele vastamine (ka siis, kui vastus otse tekstis ei sisaldu). Loole alguse ja lõpu mõtlemine. Tegelaste iseloomustamine.

Luuletuste ilmekas (mõtestatud) esitamine. Riimuvate sõnade leidmine õpetaja abiga.

Setokeelse Tähekese lugemine.

Tekstiliiikide eristamine: jutustus, luuletus, näidend, mõistatus, vanasõna.

Kirjandustekstid: rahvaluuleline liisusalm, muinasjutt, mõistatus, luuletus, piltjutt, vanasõna, jutustus, näidend, muistend.

Loetud raamatu autori, kunstniku (illustraatori), tegelaste nimetamine, loetust jutustamine. Loetule emotsionaalse hinnangu andmine (lõbus, tõsine, igav jne).

Loetud raamatu tutvustamine ja soovitamine. Vajaliku teose leidmine kooli või kodukoha raamatukogust autori ja teema järgi täiskasvanu abiga.

KIRJATEHNIKA

Suurte ja väikeste kirjatähtede kordamine. Kirjutamise tehnika arendamine: ühtlane kirjarida, õiged tähekujud ja seosed nii väikestel kui suurtel kirjatähtedel.

Näidise järgi kirjatöö paigutamine vihiku lehele, kirjapaberile; kuupäeva kirjutamine.

KIRJALIK TEKSTILOOME

Kutse, õnnitluse ja teate koostamine õpetaja abiga.

Tekstilähedase ümberjutustuse kirjutamine küsimuste ja tugisõnade toel.

Loovtöö skeemi, kaardi toel; fantaasialugu.

Jutu ülesehitus: alustus, sisu ja lõpetus; jutule alguse ja lõpu kirjutamine.

Omakirjutatud teksti üle kaaslasega arutlemine.

ÕIGEKELSUS

Varasemale lisanduvalt keeleteadmised: täishäälikuühendi õigekiri, suluta kaashääliku pikkus ja õigekiri;

k, p, t s-i ja h kõrval.

i ja j silbi alguses,

h sõna alguses.

Silbitamine, poolitamise üldpõhimõtted.

Lauseliik ja lõpumärk (jutustav e väit- ja küsilause).

Koma kasutamine liitlause kirjutamisel et, sest, aga, kuid puhul.

Suur algustäht oma kooli ja tuttavates kohanimedes.

Sõnade lõpu õigekiri –d (mida teed?), –te (mida teete?), –sse (kellesse? millesse?), –ga (kellega? millega?), –ta (kellela? milleta?). ma, sa, ta, me, te, nad õigekiri.

Etteütlemise järgi kirjutamine õpitud keelendite ulatuses (20–25 sõna lihtlausestena).

Kirjavea parandamine, kui veale tähelepanu juhitakse; kirjavea vältimine, kui veaohlikule kohale tähelepanu juhitakse.

5. Õppetegevus

Õppetegevust kavandades ja korraldades lähtutakse õppekava alusväärtustest, üldpädevustest, õppeaines seatud eesmärkidest, taotletavatest õpitulemustest ja õppesisust ning toetatakse lõimingut teiste õppeainete ja põhiteemadega.

Õpilastel võimaldatakse õppida üksi ja koos teistega (paaris- ja rühmatööd), et toetada nende kujunemist aktiivseteks ning iseseisvateks õppijateks.

Õppetegevuses arvestatakse õpilaste individuaalseid iseärasusi ning kasutatakse lõimitud õppeülesandeid. Kasutatakse eakohaseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogia õpikeskkondi ning õppematerjale ja -vahendeid. Kasutatakse mitmekesist õppemetoodikat, sealhulgas aktiivõpet (rollimäng, loovtöö, arutelu, väitlus, omaloomingu esitamine jne).

Laiendatakse traditsioonilist õpikeskkonda (arvutiklass, muuseum, näitus, raamatukogu, ettevõtted, loodus jne) ning rakendatakse õppetegevust toetavaid ja mitmekesistavaid õppevorme (ekskursioonid, kohtumised kirjanikega, loomekonkursid, konkurssideks valmistumine, projektõpe jne).

Koostöös õpetaja ja õpilaste vahel tekitatakse õpilastes huvi raamatute ja lugemise vastu.

Suunatakse õpilasi väärtustama seto kultuuripärandit.

6. Hindamine

Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste ning kirjalike tööde alusel, arvestades teadmiste ja oskuste vastavust ainekavas taotletavatele õpitulemustele ning õpilase individuaalseid iseärasusi ja mõtlemise arengut.

Aineteadmiste ja -oskuste kõrval antakse kujundavat tagasisidet ka väärtuste ning hoiakute kohta.

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest ja Värskas Gümnaasiumi hindamisjuhendist.

I kooliastmes hinnatakse õpilase:

- 1) suulist keelekasutust, s.o kõnelemist ja kuulamist,
- 2) lugemist, s.o lugemistehnikat, teksti mõistmist ja vabalugemist,
- 3) kirjutamist, s.o kirjatehnikat, õigekirja ja kirjalikku tekstiloomet.

7. Füüsiline õppekeskkond, õppekäigud

Kool korraldab keele ja kirjanduse valdkonna ainete õpet klassis, kus saab mööblit ümber paigutada liikumistegevusteks (nt dramatiseeringud, õppemängud) ning rühmatööks.

Õppes on võimalus kasutada internetiühendusega arvuteid ja esitlustehnikat. Õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu, kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, kaasa arvatud nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogial põhinevaid õppematerjale ja – vahendeid.

Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (kooliöues , looduses, muuseumides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õppekeskkonnas, tagades turvalisuse ja eesmärgipärasuse .

8. Õppematerjal

1. 2. kl lugemik;
2. töövihik;
- 3.õpetaja koostatud töölehed;
4. internetiallikad, digitaalsed õpikeskkonnad(opiq.ee);
5. helikandjad(DVD, CD), videofilmid;

9. Üldpädevuste kujundamine	10. Lõiming ainevaldkondadega	11. Läbivad teemad
1) kultuuri- ja väärtuspädevus	1) matemaatika	1) väärtused ja kõlblus
2) sotsiaalne ja kodanikupädevus	2) loodusained	2) keskkond ja jätkusuutlik areng
3) enesemääratluspädevus	3) sotsiaalsed	3) kodanikualgatus ja ettevõtlikkus
4) õpipädevus	4) kunstained	4) kultuuriline identiteet
5) suhtluspädevus	5) tehnoloogia	5) teabekeskond
6) matemaatikapädevus	6) kehaline kasvatus	6) tehnoloogia ja innovatsioon
7) ettevõtlikkuspädevus	7) pärimusõpe	7) tervis ja ohutus
8) digipädevus	8) tantsuõpetus	8) elukestev õpe ja karjääri planeerimine